

HİLAL AKMARAL KESKİN

**İŞ HUKUKUNDA
ZAMANAŞIMI VE
HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE**

onikilevha
TMMOB İKTİSADİ KESİMLERİNİN İŞ HUKUKU BİRLİĞİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR	XIII
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ZAMANAŞIMI VE HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE KAVRAMLARINA GENEL BAKIŞ

I. GENEL OLARAK	5
II. ZAMANAŞIMI	7
A. Tanımı ve Dayandığı Esaslar	7
B. Zamanaşımının Şartları	10
1. Zamanaşımına tabi alacaklar.....	10
2. Zamanaşımı süresinin dolması.....	10
C. Zamanaşımı Süresinin Hesabı	10
1. Zamanaşımı süreleri	11
2. Zamanaşımı süresinin başlangıcı.....	12
3. Zamanaşımını durduran ve kesen sebepler.....	15
a. Zamanaşımının durması	15
b. Zamanaşımının kesilmesi	16

(1) Genel olarak	16
(2) Müteselsil borçlulukta	19
D. Taraf İradelerinin Zamanaşımı Kurumuna Etkisi, Zamanaşımı Def'inin Öne Sürülmesi ve Hakkın Kötüye Kullanılması	20
1. Tarafların sözleşme ile zamanaşımı hükümlerini değiştirmeleri	20
2. Zamanaşımından feragat.....	22
a. Genel olarak.....	22
b. Müteselsil borçlulukta zamanaşımından feragat	23
3. Zamanaşımı def'inin ileri sürülmesi ve hakkın kötüye kullanılması	24
a. Zamanaşımı def'inin ileri sürülmesi	24
b. Hakkın kötüye kullanılması	29
E. Zamanaşımının Hükümleri.....	31
III. HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE	32
A. Tanımı ve Dayandığı Esaslar	32
B. Zamanaşımı Kurumu ile Arasındaki Farklar.....	36
C. Hak Düşürücü Süre İtirazında Bulunulması ve Hakkın Kötüye Kullanılması.....	36
IV. ZAMANAŞIMINI VE HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜREYİ UZATAN NEDENLER	38
V. 7036 SAYILI KANUN'UN ZAMANAŞIMI VE HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE KAVRAMLARINA İLİŞKİN GETİRDİKLERİ.....	41

İKİNCİ BÖLÜM
ZAMANAŞIMININ İŞ MEVZUATINDAKİ
GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ

I. ÜCRET ALACAKLARI BAKIMINDAN ZAMANAŞIMI.....	49
A. Zamanaşımı Süresi.....	49
B. Zamanaşımı Süresinin Başlangıç Anı	53

1. Ücret ve ücret eki alacaklarının tabi olduğu zamanaşımı süresinin başlangıç anı	53
a. Çalışma karşılığı hak kazanılan ücret bakımından.....	53
b. Çalışılmadığı halde hak kazanılan ücret bakımından.....	59
2. Hak kazanılıp kullanılmayan yıllık izin ücretlerinin tabi olduğu zamanaşımı süresinin başlangıç anı.....	60
II. TAZMİNAT ALACAKLARI BAKIMINDAN ZAMANAŞIMI	63
A. On Yıllık Zamanaşımı Süresine Tabi Olan Tazminat Alacakları	63
1. Zamanaşımı süresi	63
2. Zamanaşımı süresinin başlangıç anı.....	68
a. İşverenin işçinin kişiliğini gözetme borcuna aykırı davranması halinde talep edilebilecek maddi ve manevi tazminat	68
(1) Psikolojik veya cinsel tacizden veya kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesinden doğan maddi ve manevi tazminat	68
(2) İş kazası veya meslek hastalığından doğan maddi ve manevi tazminat	69
b. TBK kapsamında iş sözleşmesinin haklı nedenle derhal feshinde tazminat.....	76
c. Belirli süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından haksız feshi halinde talep edilebilecek tazminat	76
d. Takdiri haksız fesih tazminatı	78
e. Ölüm tazminatı.....	79
f. İşverenin ölümü halinde mirasçılardan talep edilebilecek tazminat.....	80
g. İş sözleşmesinin devamı esnasında eşit davranma ilkesine aykırılık halinde talep edilebilecek ayrımcılık tazminatı.....	81
h. Ahlak ve iyiniyet kurallarına aykırılık sebebiyle iş sözleşmesinin haklı nedenle derhal feshinde talep edilebilecek tazminat.....	82
i. Sendikal tazminat.....	82

III. BEŞ YILLIK ZAMANAŞIMI SÜRESİNE TABİ OLAN TAZMİNAT ALACAKLARI.....	83
1. Zamanaşımı süresi	83
2. Zamanaşımı süresinin başlangıç anı.....	89
a. Kıdem tazminatı.....	89
b. İhbar tazminatı.....	96
c. Kötüniyet tazminatı.....	96
d. İş sözleşmesinin eşit davranma ilkesine uyulmaksızın feshinden kaynaklanan tazminat	97
IV. ALT İŞVERENLİK İLİŞKİSİ BAKIMINDAN ZAMANAŞIMI.....	98
A. Dış İlişkide.....	98
B. İç İlişkide.....	99

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRENİN İŞ MEVZUATINDAKİ GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ

I. SÖZLEŞMENİN HAKSIZ FESHİNDE İŞVERENİN TAZMİNAT ALACAĞININ TABİ OLDUĞU HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE.....	101
A. İşçinin İş Sözleşmesini Haksız Feshinde İşverenin İsteyebileceği Tazminata İlişkin Genel Açıklamalar.....	101
B. İşverenin Tazminat İsteme Hakkının Tabi Olduğu Hak Düşürücü Süre	103
C. Tazminat Talebinin Tabi Olduğu Hak Düşürücü Sürenin Başlangıcı	106
II. İŞ SÖZLEŞMESİNİN HAKLI NEDENLE FESHİNDE HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE.....	106
A. Fesih İçin Belirli Bir Sürenin Öngörüldüğü Haller.....	106
1. Belirli süreye tabi haklı fesih sebepleri	106
2. Haklı nedenle feshin tabi olduğu süre	108
3. Hak düşürücü sürenin başlangıcı.....	109
B. Fesih İçin Belirli Bir Sürenin Öngörülmediği Haller.....	112

1. Belirli süreye tabi kılınmamış haklı fesih sebepleri.....	112
2. Haklı nedenle feshin tabi olduğu süre	115
a. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu kapsamında.....	115
b. 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında.....	117
c. 5953 sayılı Basın İş Kanunu kapsamında.....	121
d. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu kapsamında.....	122
3. Hak düşürücü sürenin başlangıcı.....	124
III. GEÇERLİ NEDENLE FESİHTE VE İŞE İADE DAVASINDA HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE.....	126
A. İş Güvencesine Tabi İşçinin İş Sözleşmesinin Geçerli Nedenle Feshinde Süre	126
B. Feshe İtiraz ve Arabulucuya Başvuru İçin Öngörülen Hak Düşürücü Süre	129
C. Anlaşmaya Varılamayan Arabuluculuk Görüşmelerinden Sonra Açılacak Davanın Tabi Olduğu Hak Düşürücü Süre.....	133
D. İşe Başlatılma Talebinin ve İşe Başlatmanın Tabi Olduğu Hak Düşürücü Süre	134
KAYNAKÇA.....	139
KAVRAM DİZİNİ.....	153
MADDE DİZİNİ	155